

2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı

16.07.2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **2009/15199** sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” ile teşvik unsurlarında düzenleme yapılmış olup 28/8/2006 tarihli 2006/10921 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

2006/10921 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yatırımlarda Devlet Yardımları **Bölgesel ve Sektörel Teşvik Sistemi, Büyük Proje Yatırımları, Genel Teşvik Sistemi** olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır. İlgili değişiklik ile Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltmak, Rekabet gücünü arttıracak, teknoloji ve ar-ge içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımlara destek olmak, Sektörel kümelenmeyi desteklemek ve Desteklenecek yatırım konularında ekonomik ölçek kriterlerini öne çıkarmak amaçlanmaktadır.

1- BÖLGESEL VE SEKTÖREL TEŞVİK SİSTEMİ

Sosyo-Ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak 81 il aşağıda belirtildiği şekilde dört gruba ayrılmış ve Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırım konuları her bir il grubunun yatırım potansiyeli ve rekabet gücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

1’inci Bölge ; İstanbul , Tekirdağ , Edirne , Kırklareli , İzmir , Bursa, Eskişehir, Bilecik, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova, Ankara (Güm. Vergisi + KDV + Vergi İndirimi + Sigorta Primi işveren hissesi desteği + Yatırım yeri tahsis)

2’inci Bölge ; Balıkesir ,Çanakkale (Bozcaada,Gökçeada Hariç) , Aydın , Denizli , Muğla , Antalya , Isparta , Burdur , Adana , Mersin (Güm. Vergisi + KDV + Vergi İndirimi + Sigorta Primi işveren hissesi desteği + Yatırım yeri tahsis)

3’üncü Bölge ; Konya , Karaman, Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye, Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak, Kayseri, Sivas, Yozgat, Zonguldak, Karabük, Bartın, Samsun, Tokat, Çorum, Amasya, Gaziantep, Adıyaman, Kilis (Güm. Vergisi + KDV + Vergi İndirimi + Sigorta Primi işveren hissesi desteği + Yatırım yeri tahsis + Faiz desteği)

4’üncü Bölge ; Kastamonu , Çankırı, Sinop, Trabzon, Ordu , Giresun , Rize , Artvin , Gümüşhane , Erzurum, Erzincan , Bayburt , Ağrı , Kars , Ardahan , Iğdır , Van , Muş , Bitlis , Hakkari , Malatya , Elazığ , Bingöl , Tunceli , Şanlıurfa , Diyarbakır , Mardin , Batman , Şırnak , Siirt (Güm. Vergisi + KDV + Vergi İndirimi + Sigorta Primi işveren hissesi desteği + Yatırım yeri tahsis + Faiz desteği)

Desteklenen bölgelere göre sektör dağılımı **Ek-1** ‘ de sunulmuştur.

Asgarî sabit yatırım tutarının I inci ve II nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, III üncü ve IV üncü bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası’dır. (Yürürlükten kaldırılan Karar’da bölge ayırımı yapılmaksızın yatırım tutarı KOBİ yatırımlarında asgari 200 bin Yeni Türk Lirası, azami 2 milyon Türk Lirası, Diğer yatırımlarda asgari 1 milyon Türk Lirası idi)

2-BÜYÜK PROJE YATIRIMLARI

Her bölge için geçerli olup geneli teknoloji ve kimyasal üretimine dayanan ve sektörlerle ayrı ayrı belli asgari yatırımın üstüne çıkma zorunluluğu konulan yatırımlara ; 1-Kurumlar /gelir vergisi indirimi 2-SSK Prim İşveren Hissesinde hazine tarafından karşılanması 3-Yatırım yeri tahsis, 4-KDV İstisnası 5-Gümrük vergisi muafiyetinden yararlandırılma imkanı sağlanmaktadır.

Büyük proje bazında desteklenen sektörler **Ek-2** ‘ de sunulmuştur.

3-GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

Büyük yatırım ve bölgesel teşviklerden yararlanamayan yatırımların, yeni Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen asgarî sabit yatırım tutarının üzerindeki tüm yatırımlar, bölgesel ayırım yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi (KDV) istisnasından yararlanılacaktır.

Asgarî sabit yatırım tutarının I inci ve II nci bölgelerde birmilyon Türk Lirası, III üncü ve IV üncü bölgelerde ise beşyüzbin Türk Lirası’dır. (Yürürlükten kaldırılan Karar’da yatırım tutarı KOBİ yatırımlarında asgari 200 bin Yeni Türk Lirası, azami 2 milyon Türk Lirası, Diğer yatırımlarda asgari 1 milyon Türk Lirası idi)

Daha önceki yıl kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgeli yatırımlara sağlanan destek unsurları;

- 1- Gümrük vergisi muafiyeti
- 2- KDV istisnası
- 3- Faiz desteği iken,

1- Vergi indirimi

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirim oranları ile yatırıma katkı oranları aşağıda belirtilmiştir.

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	10	25	25	25
II	15	40	30	40
III	20	60	40	60
IV	25	80	45	80

Ancak, teşvik belgesi kapsamında 31/12/2010 tarihine kadar yatırıma başlanması hâlinde aşağıda belirtilen indirim oranları ile yatırıma katkı oranları uygulanır.

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük Ölçekli Yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
I	20	50	30	50
II	30	60	40	60
III	40	80	50	80
IV	60	90	70	90

İndirilen kurumlar vergisi veya gelir vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşmaya kadar indirimli vergi uygulamasına devam edilir. Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamaz.

2- Sigorta primi işveren hissesi desteği

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında desteklenen yatırımlardan, teşvik belgesinde kayıtlı istihdam öngörülmesi ile tutarlı olmak kaydıyla;Komple yeni yatırımlarda, işletmeye geçiş tarihinden itibaren sağlanan,Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına ilave edilen, istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı aşağıda belirtilen sürelerde Hazinece karşılanacaktır. (5084 sayılı Kanun kapsamındaki desteklerden yararlanmakta olan işletmeler hariç)

Bölgeler	31/12/2010 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	31/12/2010 tarihinden sonra başlanılan yatırımlar
I	2 yıl	-
II	3 yıl	-
III	5 yıl	3 yıl
IV	7 yıl	5 yıl

3-Faiz desteği

Faiz desteği talep edilmesi durumunda ; III'üncü bölgede yapılacak yatırımlarda Türk Lirası cinsi kredilerin üç puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerin bir puanı, IV'üncü bölgede yapılacak yatırımlarda Türk Lirası cinsi kredilerin beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerin iki puanı, Bölge ayrımı yapılmaksızın araştırma ve geliştirme yatırımları ile doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesisin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesi veya yok edilmesine yönelik çevre yatırımlarında ise Türk Lirası cinsi kredilerin beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerin iki puanı Müsteşarlıkça da uygun görülmesi hâlinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir.

4-Yatırım yeri tahsisi,

Müsteşarlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

5-KDV İstisnası

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, Yatırım teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimleri katma değer vergisinden istisna edilir.

6-Gümrük vergisi muafiyeti

Yatırım teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali Gümrük Vergisi'nden muafır.

* Tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithal edilemez.

* Gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muafır.

* Binek aracı, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofrı ve mutfak eşyası teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

Tekstil Tesislerinde Taşınma desteği

Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde I inci ve II nci bölgelerdeki illerde faaliyette bulunan işletmelerin IV üncü bölgedeki illere 31/12/2010 tarihine kadar bütünüyle taşınması ve en az elli kişilik istihdam sağlanması hâlinde bu tesisler için;

a) Kurumlar vergisi veya gelir vergisi beş yıl süreyle yüzde yetmişbeş oranında indirimli olarak uygulanır,

b) Bu Kararda belirtilen esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir,

c) Çalışanların asgarî ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesinin tamamı taşınma tarihinden itibaren beş yıl süre ile bütçeden karşılanır.

Tesislerin taşınma işleminin 2009 yılı sonuna kadar tamamlanması hâlinde taşınma giderleri bütçeden karşılanabilir.

İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmaz.

Finansal Kiralama

Yeni Karar ile Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmez. Yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmemesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanacaktır.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlar asgarî ikiyüzbin Türk Lirası ve sadece taşınma desteklerinden yararlanacak tesisler için asgarî sabit yatırım tutarı aranmamaktadır.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralama, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip daha önceden üç yıl iken yeni karar ile beş yılı doldurmuş olması hâlinde serbesttir.

Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın daha önceki kararda üç yıl yeni kararda beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte; Teşvik belgesi bir başka yatırım için devri, Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,İhracı, Kiralanması, Müsteşarlığın iznine tabidir.

Yatırımların nakli

Daha önceki bakanlar kurulu kararına göre ; yatırımların naklinde kısıtlama bulunmayıp sadece bölgesel olarak fazladan yararlanan desteklerin geri ödenmesi koşulu uygulanır iken, yeni bakanlar kurulu kararı ile; Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması zorunlu kılınmış olup ancak Müsteşarlıktan izin alınmak ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınmasına izin verilebilmektedir.

Sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi daha yüksek bölgelere veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, fazladan yararlanan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıllık süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir. Ancak bu durumda, varsa taşınma tarihinden itibaren bakiye yatırıma katkı tutarı için indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulaması yapılmaz.

Daha önceki Kararlara ilişkin uygulama

Mevcut alınmış teşvik belgelerine önceki Bakanlar Kurulu Kararı uygulamasına devam edilecek olup, devam etmekte olan yatırımlar için yeni karar daki asgarî yatırım tutarını sağlayan yatırımlar, başvuruları halinde lehe gelen hükümleri uygulanmak üzere yeni teşvik belgesi düzenlenebilir.

